

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House

96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת

דרך מנחם בגין 96-98, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-5617166
www.ifat.com

לינק לקובץ: [לחץ כאן](#)

תוכנית: יומן השבוע

תאריך: 06/05/2017

שעה: 10:46:19

רשת: רשת ב

כותרת: **זהר שביט, אונ' ת"א - ספר של אליס מונרו 'מי את חושבת שאת' בהוצאת**

רון נשיאל : זוהר שביט, אוניברסיטת תל אביב, שלום.

זוהר שביט : שלום שלום, רון.

רון נשיאל : פינת הספרים. והיום אנחנו מדברים על אליס מונרו,

הסופרת הקנדית, כלת פרס נובל לספרות ועל קובץ הסיפורים

שלה, "מי את חושבת שאת", שיצא לא מכבר בעברית בהוצאת

כנרת זמורה ביתן. רצף של סיפורים הנשזרים זה בזה ומתארים

את הקשר המתפתח בין שתי נשים במערב אונטריו במהלך

ארבעים שנה. מונרו, כך יעידו כל הפרסים שזכתה בהם וכל

השבחים של המבקרים, הביאה את אומנות הסיפור הקצר לדרגה

של שלמות והספר הזה, זוהר, הוא עוד דוגמה איך אפשר לעשות

ספרות גדולה מסיפורים על אנשים קטנים.

זוהר שביט : בדיוק כך. אתה כל כך סיכמת את העניין של

אליס מונרו ושל הספר. באמת, קודם כל מדובר פה בחוויית

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House

96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת

דרך מנחם בגין 96-98, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-5617166
www.ifat.com

קריאה בלתי רגילה. אני חושבת שאנחנו היום עוסקים בספר שהוא לא סתם דובדבן שבקצפת אלא דובדבן מתוק ביותר למרות שהסיפורים עצמם מרירים. אז אולי קודם כל כמה מילים על אליס מונרו, היא ילידת 1931, כלומר את פרס נובל היא כבר קיבלה יחסית בגיל מבוגר ולכאורה הייתה בשוליים. היא גדלה במחוז אונטריו בקנדה באיזה עיירה די שולית וגם הסיפורים שלה מתארים תמיד את האנשים שבשוליים ואת הכפרים ואת העיירות הקטנות והזכיה שלה בפרס נובל מצד אחד הייתה צפויה, כלומר היו כאלה שהימרו עליה, אבל מצד אחד היא הייתה חסרת סיכוי כי מונרו מעולם לא כתבה רומן. בדרך כלל פרס נובל ניתן לרומנים וכמה שיותר ארוך, כך יותר משובח וכאן ועדת הפרס הפתיעה. היא גם נתנה את זה לסופרת קנדית וגם נתנה את זה לסופרת של סיפורים קצרים.

רון נשיאל : וכשהיא קיבלה את הפרס, את יודעת, היא אמרה במשך שנים על גבי שנים חשבתי שהסיפורים הקצרים הם רק אימון לקראת כתיבת הרומן.

זוהר שביט : תרגיל לקראת כתיבת רומן.

רון נשיאל : ואז הבנתי שזה כל מה שאני יכולה לעשות.

זוהר שביט : בדיוק. ואתה יודע התהליך הזה שהיא עברה מאוד גם מאפיין את הדמויות שהיא מתארת, בדרך כלל דמויות של נשים שהרבה, חלק ניכר מהחיים שלהן מנסות להילחם ביעודן

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House

96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת

דרך מנחם בגין 96-98, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-5617166
www.ifat.com

ובסוף הן מוכנות לקבל אותו ואז מאוד מצטיינות בו. ובאמת היא אמרה, זה, היא הבינה שזה הדבר שהיא יודעת לעשות הכי טוב. אני הייתי אומרת שהיא לא עושה את זה הכי, סתם הכי טוב, היא עושה את זה פשוט נפלא וכל ספר חדש שרואה אור בעברית הוא תמיד חגיגה. עכשיו נשאלת השאלה, במה הכוח שלה? כי מצד אחד כשמנתחים את הסיפור ומבינים את החומרים של הסיפורים שלה, זה חומרים של טלנובלה. יש לנו כאן סיפור על נערה שבזכות הכישרון שלה מצליחה לקבל מלגת לימודים לאוניברסיטה יוקרתית בקנדה, פוגשת את פטריק, בחור מאוד מאוד עשיר ונישאת לו. לכאורה סיפור סינדרלה ולא זו בלבד אלא אחר כך גם במהלך החיים שלה היא הופכת למראיינת מאוד מצליחה בטלוויזיה שכולם מכירים. אבל מה שהופך את זה מחומרים של טלנובלה לספרות גדולה, זאת באמת היכולת של אליס מונרו לספר את הסיפור. אני חושבת שמונרו עצמה ממצה את היכולת הזאת כשהיא מתארת את רוז, גיבורת הספר הזה כמי שהייתה לה יכולת לראות צדדים רבים מדי לכל דבר. זה גם היכולת של מונרו, היא מצליחה לבנות מצד אחד סיפורים שנקראים באמת בשטף ולכאורה הם מאוד פשוטים ומצד אחר הם מאוד מאוד מורכבים. אני חושבת שזה שילוב בין נקודת מבט שמספר יודע הכל, שחודר אל הנפש של הדמות שלו ומצליח לתאר את המורכבות שלה ומצד אחר זאת גם היכולת לראות

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House

96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת

דרך מנחם בגין 96-98, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-5617166
www.ifat.com

המון צדדים ולהשאיר אותנו כקוראים גם מאותגרים וגם בתחושה של טעם של עוד. זאת אומרת, מצד אחד אתה מסיים לקרוא את הסיפור ואתה לא מרגיש שזה מספיק. אתה רוצה לדעת עוד על הדמות. ומצד אחר הסיפור מאוד מאוד מהודק, אין בו מילה אחת מיותרת. הדמויות שלה הם מאוד חידתיות. למשל הדמות של רוז, הגיבורה המרכזית בקובץ הסיפורים האלה אי אפשר לשפוט אותה רגשית ואי אפשר לשפוט אותה מוסרית. בסופו של דבר אנחנו כקוראים נשארים עם איזה סוג של מבוכה מול המורכבות שלה ושל חייה. היא נשארת זרה לנו, אבל הזרות הזאת היא לא בגלל המספרת אלא היא פשוט נותנת ביטוי לניכור פנימי שמאפיין את החיים של רוז ולכך שאני חושבת כמו בחיים כל דמות, גם כשנדמה לנו שאנחנו מאוד מיטיבים להכיר מישהו, תמיד יוותרו בה צדדים נעלמים ולא מובנים ואני חושבת שזה חלק מן הכוח של הסיפורים שלא די לנו בהם. עכשיו, את השם של הספר אפשר להבין בשתי צורות: צורה אחת, זאת הצורה הברורה והפשוטה, מה את שווה בכלל, מי את בכלל. אבל הצורה האחרת, היא גם מי את. הגיבורה של הסיפורים האלה באמת מעבירה חלק ניכר מהחיים שלה בניסיון לענות על השאלה הזאת. היא עורכת כל מיני ניסויים בחיים שלה, עד שהיא מגיעה במקרה כמעט לשחק באיזה סדרת טלוויזיה והופכת למראיינת ומרואיינת, אבל היא כל הזמן מראיינת את עצמה וזה חלק מן הקסם של

מידע רדיו וטלוויזיה

IFAT House

96-98 Derech Menachem Begin, Tel Aviv
(formerly Derech Petach Tikva)
Tel 972-3-5635050, Fax 972-3-5617166
www.ifat.com

בית יפעת

דרך מנחם בגין 96-98, תל אביב
(לשעבר דרך פ"ת)
טל 03-5635050, פקס 03-5617166
www.ifat.com

הספר, הדיאלוג הפנימי הזה שלה, השאלות שהיא שואלת את עצמה עליה ועל חייה. הסיפורים, עשרת הסיפורים האלה שלכאורה אוטונומיים מאפשרים לנו מצד אחד את האינטנסיביות של קריאה בסיפור קצר ואת ההנאה ממנו, מפני שכשמסיימים לקרוא סיפור קצר אפשר לסגור מעגל. אבל מצד אחר הקריאה בסיפורים העוקבים מאירה כל הזמן פרטים שנמסרו בסיפורים הקודמים ובמידה רבה הוא מעין רומן. ובאופן כזה נוצרת אצלנו כקוראים גם חוויית הקריאה לסיפור הקצר, אבל גם חוויית קריאה כמו ברומן, וזאת גדולתה של מונרו, היא מציעה לנו חוויית קריאה לכאורה פשוטה וסוחפת, אבל בו בזמן מאוד מורכבת ומאתגרת. רון נשיאל : אליס מונרו, "מי את חושבת שאת", חדש בהוצאת "כינרת זמורה ביתן". זוהר שביט, תודה רבה. זוהר שביט : תודה ושבת שלום.